

Informatienota voor de raad

Datum 1 maart 2022

Onderwerp	Voorgestelde wijze van afdoening van motie “Algoritmeregister”(M-5)
Versienummer	V1.0

Portefeuillehouder

Informant P.A. van Capelleveen
Afdeling Informatievoorziening
Telefoon 038 498 3374
Email PA.van.Capelleveen@zwolle.nl
Bijlagen

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

De voorgestelde wijze van afdoening van de motie Algoritmeregister (M-5)

Datum 1 maart 2022

[Toelichting op het voorstel](#)

Inleiding

Technologie heeft al decennialang een steeds prominentere plek ingenomen in de wijze waarop organisaties werken. Onze gemeentelijke organisatie is daarbij geen uitzondering. We werken met informatiesystemen die we voeden met gegevens om deze op een later moment weer te gebruiken. We zien ook steeds meer toepassing van informatiesystemen voor het (ondersteunen bij het) nemen van besluiten op basis van de contextuele gegevens die daarvoor gebruikt worden. Het proces van het transformeren van deze gegevens naar bruikbare uitkomsten is een algoritme. Echter is het niet altijd even duidelijk waarop een algoritme zich baseert, en schadelijke gevolgen van het gebruik van algoritmen zijn alom bekend. Dat vraagt om transparantie en verantwoording. Hierom werd gevraagd in de motie 'Algoritmeregister' (M-5) die op 16-11-2020 door D66, GroenLinks, en Swollwacht is ingediend en unaniem werd aangenomen. Vandaag wordt u geïnformeerd over de voortgang en planning van de implementatie van dit algoritmeregister.

Kernboodschap

De verdergaande digitalisering brengt met zich mee dat algoritmen een plek hebben gekregen, en meer zullen krijgen, in de wijze waarop we beleid maken en uitvoeren. Algoritmen zijn transformatoren die gevoed worden met data en op basis daarvan een antwoord op een vraag produceren. Het is belangrijk transparant te zijn over de wijze waarop we algoritmen, en daarmee ook welke data, we gebruiken en hoe we die uitkomsten gebruiken. Er is een motie 'Algoritmeregister' (M-5) ingediend waarmee werd opgeroepen tot het ontwikkelen van een algoritmeregister naar het voorbeeld van gemeenten Amsterdam en Helsinki. De basis van dit algoritmeregister is gereed: de structuur ervan is neergezet. Er zijn algoritmen geselecteerd die als eerst beschreven worden, waarbij aandacht is voor begrijpelijke taal. De eerste publieke versie van het algoritmeregister wordt gepubliceerd in kwartaal 2 van dit jaar.

Toelichting

De motie met de oproep tot het ontwikkelen van een algoritmeregister naar het voorbeeld van Amsterdam en Helsinki, heeft ertoe geleid dat we bezig zijn met het ontwikkelen en implementeren van zo'n register. Deze ontwikkeling loopt parallel met de realisatie van de nieuwe website voor Gemeente Zwolle. Omdat deze nieuwe website eerst gelanceerd moet zijn alvorens nieuwe ontwikkelingen hieraan worden toegevoegd is gezocht naar een alternatief waarmee het algoritmeregister ontwikkeld kon worden. Een werkgroep heeft zich bezig gehouden met het opstellen van een definitie voor het woord algoritme¹. Deze definitie is echter nog te ruim om zinvol toe te kunnen passen voor het register. Daarom is er een criterium aan toegevoegd: wij publiceren algoritmes op de website die impact kunnen hebben op het leef- en woongeluk van de Zwolse inwoner. De structuur voor het algoritmeregister is gemaakt: er zijn algemene informatieve pagina's en onderliggende pagina's waarop algoritmen beschreven worden, op dit moment nog gevuld met voorbeeldtekst. Er zijn algoritmen² geselecteerd die als eerst gepubliceerd worden in het algoritmeregister. Er is een richtlijn opgesteld die de vraag om

¹ De Zwolse definitie voor een algoritme luidt als volgt: "Een algoritme is een vooraf bepaalde set stappen die door een computer gevolgd wordt."

² De algoritmen die als eerst worden toegevoegd aan het algoritmeregister worden ingezet bij parkeren en de minimaregeling. Een derde algoritme is in het vizier. Er wordt een proef uitgevoerd binnen het programma Slimme Samenleving waarmee zwerfvuil gedetecteerd wordt door gebruik van de camera van een mobiele telefoon. Wanneer deze proef resulteert in inbedding in de dienstverlening zal dit algoritme ook beschreven worden.

Datum 1 maart 2022

de beantwoording van de verschillende onderwerpen van het algoritme. Op deze manier borgen we eensluidend de vorm waarmee we algoritmen beschrijven. Er is verbinding gelegd met het Versimpelteam zodat we de inhoudelijke teksten begrijpelijk en volgens een consistente schrijfstijl publiceren. Team Digitale Regie is op de hoogte en zal ondersteunen door het algoritmeregister te koppelen aan de website zwolle.nl. Op dit moment werken we aan drie onderwerpen die nodig zijn voordat de eerste versie van het algoritmeregister gepubliceerd kan worden.

1. We beschrijven de algemene teksten in het algoritmeregister en de teksten van de drie algoritmen volgens de opgestelde richtlijn en stemmen deze af met het Versimpelteam.
2. We werken uit hoe het algoritmeregister na livegang beheerd wordt zodat nieuwe algoritmen toegevoegd kunnen worden, gewijzigde algoritmen aangepast worden en niet langer gebruikte algoritmen verwijderd worden uit het register.
3. We voeren een finale (tekstuele) review op het gehele algoritmeregister voordat we het register publiceren.

Door de definitie en afspraken over hoe we algoritmes publiceren borgen we de werkwijze waarmee we in de toekomst ook andere algoritmes kunnen toevoegen. De eerste publieke versie van het algoritmeregister wordt gepubliceerd in kwartaal 2 van dit jaar.

Consequenties

N.v.t.

Financiën

Voor nu kan dit binnen de bestaande middelen, wanneer het register groter wordt en meer onderhoud vraagt wordt dit als een nieuwe taak gezien.

Communicatie

Volgt bij livegang van het algoritmeregister.

Vervolg

Wanneer het algoritmeregister openbaar toegankelijk is volgt een nieuwe informatienota.

Openbaarheid

Openbaar

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

voorzitter, Peter Snijders

voorstel

Zwolle

Datum

1 maart 2022

secretaris, Dick Emmer